

Ходотаєв Артем Андрійович

здобувач вищої освіти

другого (магістреського) рівня вищої освіти

Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Реуцький Максим Володимирович

кандидат психологічних наук

доцент кафедри психології

Дніпровського гуманітарного університету

АСПЕКТ ПОЛІТИЧНОЇ СВІДОМОСТІ ОСОБИСТОСТІ ТА ЙОГО ВІДОБРАЖЕННЯ

Анотації: в даній статті був викладений матеріал з приводу вивчення політичної свідомості, а також був проаналізований аспект політичної готовності в рамках політичної свідомості особистості та соціальних аспектів. Розглядається значення власне самого процесу впливу людини і на політику в рамках звичайного прояву, тобто – загальнополітичного життя, також розгляд такого феномену як політична готовність особистості яка проявляється через здоровий прояв політичної свідомості індивіда, розгляд варіації політичної свідомості особистості.

Оскільки відображення загального уявлення політичної свідомості залежить від політичної готовності особистості як такої, оскільки в рамках цього процесу ця ланка є тим аспектом який дозволяє свідомості в рамках політичного аспекту стати такою яка вона має бути. Сам успіх ідеї політичної свідомості залежить від аспекту особистості, а також від аспектів соціального спектра які тягнуть на себе розвиток і інституційних конструкцій, а також розвиток і становлення особистості в рамках політичної свідомості. Головним підсумком самого цього процесу можна викласти ідею про розуміння взаємозв'язку між аспектами політичного процесу, політичної свідомості особистості і взаємозв'язку між аспектом політичної готовності як такої в рамках загального процесу розвитку особистості. Успіх в цьому плані залежить від залученості в суспільні соціальні та політичні аспекти, а також

належне відображення цих ідей в рамках особистості, що має допомогти надалі сформувати належну політичну свідомість разом з політичною готовністю особистості, яка буде відображати сьогодення у прояві свідомості в рамках політичного спектра як такого.

Ключові слова: політична свідомість, особистість, політичний аспект особистості, відображення політичного аспекту в особистості, відображення особистості людини, політична готовність людини.

Постановка проблеми: роль людини в громадському просторі постійно зростає, але при цьому розуміння базових процесів політичного аспекту в рамках особистісного розуміння і впливу на розуміння політичних, психологічних аспектів не відображає повну ідею про це. Людина повинна відображати політичне середовище належним чином, а не пасивно плисти за течією, в рамках цього доцільним є огляд проблеми політичної свідомості особистості як такої і впливу її на суспільний процес. Сучасна політична ситуація в Україні вимагає кращого розуміння цього процесу пересічними людьми та представникам цих же людей, оскільки від цього процесу залежить активність людей і досягнення наших цілей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасних дослідженнях представляються моделі, які оглядають ідею політичної свідомості але не завжди її пов'язують з ідеєю політичної готовності і взаємозв'язок із загальною картиною. Дані аспекти ускладнюють розуміння і вивчення процесу особистості в рамках політичної психології як такої – оскільки існують процеси які ускладнюють це вивчення, то існує мета вивчення даного процесу як такого, і розгляду цього процесу в рамках взаємодіючого моменту. Сама проблема готовності не є новою і в рамках вивчення: важливі кроки зроблені такими людьми як: К.Г. Юнг, Д. М. Ушаков, В. І. Даль, Б. Г. Ананьєв, Л. Б. Густав. Вищеназвані дослідники досягли глибокого розуміння особистості і аспекту готовності, завдяки яким можна розділити розуміння «готовність» як аспект власне готовності і також як аспект навчання особистості. Але на даний момент вивчення проблеми праці вищезгаданих науковців допоможуть

зрозуміти краще саму проблему готовності особистості і вивчити її в рамках політичної психології і зрозуміти власне взаємозв'язок між аспектами соціального середовища і аспектом свідомості в рамках політики.

Постановка завдання: метою даного дослідження є вивчення процесу розвитку та становлення політичної свідомості особистості та охарактеризування його основних аспектів.

Виклад основного матеріалу дослідження: сама особистість у своєму джерелі є основною руховою силою в рамках людського процесу, отже і загального суспільного процесу. Індивід у своїй структурі є процесом, що він залежить від власного породження, а саме від соціального взаємозв'язку між іншими і між цими самими інститутами. До таких аспектів ми можемо відносити приклади таких інституцій:

- особистісні інституції;
- політичні інституції;
- духовні інституції;
- власне соціальні інституції.

Цей набір базових інституційних передумов і є тим процесом який і відображає саму людину в даному процесі. І однією з ключових інституцій, в цьому спектрі є політична інституція.

Оскільки політична інституція є однією з тих процесів, які формують індивіда як індивідуальність. Індивідуальність у своєму первинному процесі є тим аспектом який йде одночасно з аспектом соціального характеру. Тобто сама людина як окрема особистість формується і завдяки своїй особливості і соціальному спектру. І одним з ключових аспектів в рамках цього соціального спектра можна виділити політичний аспект. І як аспект впливу на особистість, як таку, цей процес простежується приблизно з раннього віку, але як механізм, який формує сам аспект здорової свідомості в рамках політичного аспекту, процес йде постійно з дитинства, але активна фаза впливу настає значно пізніше. І в рамках цього процесу треба приділити окреме місце для самого

процесу політичної свідомості особистості як такої. Політична свідомість, як процес особистості, виходить з самого поняття ідеї особистості, тобто сам процес політичної свідомості виходить якраз з рамок самої особистості і його свідомості як такого. Політична свідомість в цьому сенсі не відображає повну структуру, а відповідає тільки за окремий спектр, а саме за політичну обстановку в рамках того, що відбувається. І відштовхуючись від вищесказаного, можна сказати, що як окрема складова єдиного механізму, формування такого процесу відрізняється моментами, які і можуть власне сформувати політичну свідомість особистості. До чинників формування політичної свідомості в особистості ми можемо відносити такі поняття як:

- знайомство з політичною системою;
- участь в рамках політичної системи;
- аспект особистісного прояву;
- вплив соціального аспекту.

Це основні аспекти, які впливають на аспект формування в подальшому політичної свідомості. Але оскільки цей процес впливає на окремих індивідів які володіють суб'єктивним розумінням деяких речей, то і процес впливу загальносоціального, а також загальнополітичного моменту може зіграти і відобразити різні особливості впливу на особистість в рамках процесу формування політичної свідомості. І як загальний процес розвитку і впливу це можна розділити на такі варіації прояву подальшої варіації політичної свідомості:

- природний прояв політичної свідомості;
- помилковий (хибний) прояв;
- аполітичний прояв.

І перш ніж розглянути суть цих типів, необхідно розглянути той аспект який є важливою складовою механізму свідомості особистості і важливим складовим механізму політичної свідомості особистості. Цим аспектом є власне і механізм готовності особистості як такої. Варто відзначити, що сам процес політичної готовності особистості є тим аспектом який існує в

комбінації з політичною свідомістю і є його невід'ємною частиною. Оскільки в рамках звичайного існування наша готовність відповідає за можливість прийняти і відповідати за різні рішення та інше, то в рамках політичної готовності ключовим є той самий аспект готовності який відповідає на фундамент політичної свідомості особистості. Готовність в рамках політичної свідомості особистості є тим, що доповнює свідомість в рамках цього спектру. Готовність за своїм змістом є тим процесом, який здатний максимально точно відображати складовий процес в рамках політичної сфери особистості. Політичну готовність в рамках цього процесу варто розглядати як і саму ідею про політичну свідомість. Тобто умовно можна сказати, що ідея політичної готовності відображає за своєю структурою таку ж ідею щодо розподілу, як і сама ідея про політичну свідомість особистості. І умовно цей процес готовності можна розподілити на такі аспекти як :

- сформована політична готовність;
- несформованість політичної готовності.

Політична готовність у сформованому вигляді відображає цілісність процесу політичної свідомості особистості. І за своїм структурним компонентом є останнім механізмом в рамках політичної свідомості особистості. Як і випливає з назви, політична готовність відбивається в таких процесах як:

- процес цілісного уявлення про політичний аспект;
- можливість зіставлення і уявлення про майбутнє в рамках політичного процесу;
- участь у процесах політичного спектру;
- можливість до здорового аналізу ситуацій;
- готовність до відповідальності;
- надання звіту собі про свої дії;
- послідовність.

Це основні ідеї які відображають саму суть політичної готовності в рамках спектру політичної свідомості. Тобто, можна сказати, що даний процес

відображає готовність практичну, тобто реальну складову процесу політичної свідомості особистості. І як сама ідея політичної свідомості вона може проявлятися і в рамках індивідуального та групового аспекту.

Сам процес готовності притаманний тим людям, які постійно і усвідомлено функціонують в рамках політичного спектра. І цей процес готовності позначається на них, коли люди починають чітко проявлятися в рамках політичної діяльності і реальності, що позначається і на самому аспекті особистості. І як вище було зазначено, таким процесом є аспект здорової, тобто сформованої політичної готовності. Напротивагу для несформованої структури політичної готовності і політичної свідомості особистості є властивим такі риси як :

- відсутність можливості зіставлення процесів і можливого їх подальшого проектування;
- невідповідність в рамках політичних процесів;
- відсутність можливості брати відповідальність;
- відсутність адекватного сприйняття політичної реальності;
- відсутність розуміння аспекту соціального процесу.

Існує друга можлива варіація політичної готовності в рамках політичної свідомості особистості, яка не відображає повноцінність ідеї і реальності політичної свідомості і готовності особистості. І після цього процесу необхідно розглянути вищезазначені 3 варіації політичної свідомості. І як було вище позначено, вони виглядають таким чином:

- природний прояв політичної свідомості;
- помилковий прояв;
- аполітичний прояв;

Природним проявом політичної свідомості є процес, який дозволяє належним чином створити політичну свідомість. Він базується на таких аспектах як :

- залучення в політичні реалії;

- вивчення та індивідуального потягу і залучення в сферу політичної реальності;
- соціальний аспект;
- активна участь в рамках політичного спектра;
- розширення свого розуміння і своєї готовності в рамках політичної ідеї і реальності.

Це основний процес, який є природним аспектом прояву політичної свідомості в рамках соціального процесу і відображення особистості в цьому процесі. Особистість в цьому аспекті знаходить відображення себе і дозволяє себе реалізувати і змінювати процеси, що відбуваються навколо в рамках здорового глузду. Важливим аспектом також є стан особистості в самому процесі, а саме: відображення самої ідеї особистості в рамках такого процесу. Людина в рамках цього процесу знаходить відображення свого " Я " і власний вплив на загальний соціальний процес, що розвиває її, як особистість в рамках соціального аспекту, що і дозволяє функціонувати в здоровому глузді надалі. Природним в цьому також є процес готовності, оскільки він виходить одночасно з розвитком особистості, як такої. У цьому сенсі при більшій участі в рамках соціально-політичного аспекта, людина розвивається і наповнює своє розуміння процесу, що в здоровому варіанті розвиває її, як особистість, а також її готовність як таку – людина знаходить в соціумі відображення своїх ідей і взаємодії між ними, що позначається на зростанні особистості в рамках політичної реальності. Політична готовність в цьому процесі проявляється в активній діяльності, що і породжує більший інтерес в рамках цього соціального аспекту, що і провокує зростання самого аспекту політичної свідомості особистості, а разом з нею і готовності.

Помилковий прояв в цьому сенсі є зворотною варіативністю в цьому випадку, оскільки прояв свідомості в цьому ключі не має свого належного завершення і розвитку , що і породжує помилковий прояв політичної свідомості як такої. В рамках цього процесу людина не отримує належного

відображення свого "я" в рамках соціального аспекту, що може в ньому породити два подальших процеси, а саме:

- помилковий прояв;
- аполітичний прояв.

Помилковий прояв може полягати в неможливості правильно продукувати становлення своєї політичної свідомості і готовності як такої. Це може бути викликано нерозумінням процесів соціального, політичного або особистісного спектра.

Проблеми в рамках цього спектру можуть продукувати відображення тільки в бік помилкової політичної свідомості, що може викликати в людині неможливість правильної участі в рамках політичного і соціального аспекту. Подальший розвиток процесу політичної свідомості у такої особистості зупиняється. В рамках варіаційного процесу також можна розглядати ідею про аполітичний розвиток особистості, але в цьому процесі його варто розглядати як ідею яка закінчується з варіації помилкової політичної свідомості і готовності. В цьому випадку аполітична варіація поведінки особистості є процесом уникнення процесу соціального і політичного спектра, оскільки людина в цьому випадку відмовляється від участі в рамках будь-якого політичного процесу, не бажає зміцнювати цей процес, не бажає розуміти аспекти соціально-політичного спектру.

І в цьому випадку процес прояву аполітичної позиції можна розглядати також з двох сторін, а саме з боку прояву цієї політичної варіативності, яку можна умовно поділити на активну та пасивну варіації.

Пасивна варіація в цьому сенсі є здебільшого аполітичним проявом, оскільки в цих рамках людина повністю відмовляється від політичної участі і загального політичного процесу. У своєму процесі це уповільнює сам розвиток належного стану політичного розвитку суспільства. Активна ж варіація такого прояву полягає в тому, що людина може: активно закликати і брати участь у процесах засудження абсолютно будь-якого роду влади і будь-

яких політичних процесів, показово бойкотувати та протестувати, засуджувати різні види політичного життя.

У цьому випадку даний варіант можна відносити більше до самого поняття невідготовленого, помилкового варіанту розвитку політичної особистості. Оскільки в цьому випадку людина бере участь в процесі політичної реальності, але не відображає належний стан політичного процесу, і відображає прояв таких аспектів як:

- невідготовленість в рамках політичних процесів;
- відсутність можливості брати відповідальність;
- відсутність адекватного сприйняття політичної реальності;
- відсутність розуміння аспекту соціального процесу.

Даний варіант теж мізерний для процесу політичної і соціальної реальності, оскільки він в активній варіативності гальмує і заважає політичним аспектам.

Також і останньою і важливою роллю у всьому цьому процесі є власне і та сторона яку відображає цей же процес, а саме роль особистості в цьому аспекті. Відображення ідеї особистості велике в цьому плані, оскільки особистості, а потім групи людей і є двигуном, який взаємовпливає на механізм соціального і політичного спектра. І роль особистості в цьому плані можна умовно розділити на дві важливих складових:

- роль представника;
- роль двигуна процесу, а саме особистостей у первинному розумінні.

Роль представника в цьому процесі велика, оскільки в цій людині повинні відобразитися ті принципи, які вона відображає, а саме:

- національна складова;
- культурна складова;
- політична складова.

В рамках цього процесу важливим є перший фактор відображення національної ідеї в рамках представника, оскільки в цьому пункті збираються ідеї про загальні процеси розвитку і продукування як такого. Також це процес

природний, оскільки національний аспект відображає саму суть і ідею суспільства. Але варто зазначити, що в першу чергу спрацьовує відображення ідеї суспільства, оскільки це взаємодія двох механізмів: вплив суспільства на механізм представника і навпаки. Варіації представника можна виділити в таких рамках як природне або штучне представництво.

І в рамках розгляду представників необхідно перейти до першого типу представника, а саме до «природного» виду. Суть його досить проста і зрозуміла, вона полягає в тому, що людина володіє чіткими компетенціями, а також функціонує в рамках сьогодення і покладається на реальне, об'єктивне, а також суспільне відображення реальності. Представництво в рамках даного процесу відіграє одну з найважливіших ролей, оскільки в першу чергу воно залежить від суб'єкта політичної реальності. В рамках реального представника, якого обирають суб'єкти представляється людина, яка, в першу чергу, володіє високою компетенцією, знаннями та іншими аспектами які слід враховувати. В рамках цих аспектів ми можемо віднести:

- здорова політична свідомість;
- політична готовність;
- розуміння загальної ситуації;
- можливість аналізу даної ситуації і подальшого прорахунку;
- володіння національним духом;
- дії в рамках інтересу всього суспільства;
- максимально точне відображення ідей, потреба суспільства в рамках вірності і політичної реальності.

Такий представник відображає сильну, чітку і стійку позицію, яку і відображають суб'єкти через представника. Такі представники в реальності відображають саму суть і вірний шлях, яким є люди у саморусі, а також сам процес. Штучний представник, в цьому випадку виражається відображенням непідготовленої особистості-суб'єкта в рамках політичної реальності. Такі представники (штучні) не відображають політичну реальність, а визначаються такими моментами як:

- особиста вигода;
- вигода на того, кого працює представник.

Тобто штучного представника, можна також охарактеризувати як маріонеткового представника. Як правило такі представники спираються на непідготовленого суб'єкта та популістські гасла, заяви та лозунги, що спрямовані на людей із несформованою політичною свідомістю та політичною готовністю.

Роль людини в цьому процесі, як двигуна прогресу, є більш важливою оскільки вона визначає сам прогрес. Людина є основою для продукування та надання представнику можливості належного представлення цінностей та ідей, з якими виступають люди. Цей процес - природний, оскільки люди відображають свій запит який потім відбивається через представника. У цьому сенсі люди є двигунами, оскільки вони є тією рушійною силою яка рухає все вперед і вирішує яким буде процес надалі. І важливим аспектом в цьому сенсі є належна робота між людьми (індивідами) та з особистою політичною свідомістю і готовністю, а також з роботою представника, оскільки цей процес є взаємодоповнюючим.

Висновки. Таким чином, можна сказати, що процес особистості існує в рамках соціального та політичного аспекту. Сама ідея особистості в рамках політики є важким аспектом в плані вивчення, через те що це – більш глибокий процес, тому що в ньому криються особливості кожної особистості і особливості самого аспекту індивідуального процесу, який виражається в кожному. Сам процес політичного розвитку свідомості особистості та її готовності належним чином визначає ідею розвитку подальші, духовні інституції, соціальні інституції. Але також варто відзначити важливу ідею про правильний розвиток цього самого процесу, щоб уникнути протиріч який можуть надалі виходити у деяких особистостей в рамках хибної політичної свідомості. Подальше вивчення даної тематики допоможе структурувати саму ідею про політичну групу і її свідомість, що допоможе краще розуміти саму роль людини в політичному процесі і навпаки, а також допоможе краще

вивчити і допомогти вибудувати структуру представництва в рамках політичної реальності. Сама ідея про конструктивний розвиток політичної свідомості і готовності повинна зачіпатися і вивчатися як така, оскільки відображення цієї ідеї в масових аспектах дозволяє встановити постійно-природну конструкцію. Спочатку варто приділяти час більше готовності як такої оскільки відображення готовності в соціальному процесі дозволить забезпечити подальше формування політичної свідомості, як такої в рамках цього загального суспільного процесу.

Список використаних джерел:

1. Андреева Г.М. Социальная психология. – М., 1980.
2. Колодій А. Політологія. - К., 2000.
3. Лебон Г. Психология народов и масс. - СПб.: 1999.
4. Пірен М. І. Основи політичної психології. – К.: Міленіум, 2003.
5. Уледов А.К. Структура общественного сознания. — М., 1968.